

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME
KOMİSYONU
ÇOCUK HAKLARI ALT KOMİSYONU
TUTANAKLARI

09.07.2019 Salı

9 Temmuz 2019 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 16.07
BAŞKAN: Geçici Başkan İrfan KAPLAN (Gaziantep)

●

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Çocuk Hakları Alt Komisyonunun en kıdemli üyesi olarak Başkan seçimini idare etmek üzere “Geçici Başkan” sıfatıyla hepinize hoş geldiniz diyorum.

Komisyon Başkanlığının 9 Temmuz 2019 günlü toplantı çağrısı üzerine bugün Alt Komisyonumuzun Başkan seçimini gerçekleştirmek amacıyla toplanmış bulunuyoruz.

Komisyon üye tam sayısının (10 üye) salt çoğunluğunun hazır bulunduğu (en az 6 üye) tespit edildikten sonra toplantı yeter sayımız vardır, toplantıyı açıyorum.

Değerli üyelerimiz, şimdi seçimin nasıl yapılacağı hususunda kısaca bilgi vermek istiyorum.

Öncelikle, Başkan adaylarını belirleyeceğiz. Üyelerimiz kendilerini veya diğer Komisyon üyelerini bu görev için aday gösterebileceklerdir. Adaylar için Komisyon görevlilerimiz size önerge örneklerini dağıtacaklardır. Önergelerin toplanmasından sonra Başkanlık için belirlenen adayları ben sizlere tekrar ilan edeceğim.

(Önergeler toplandı)

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Radiye Hanım’ı teklif ediyoruz.

MELİHA AKYOL (Yalova) – Radiye Hanım...

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Radiye Hanım...

BAŞKAN – Adaylarımız belirlenmiştir.

Adaylık önergelerini okutup oylarınıza sunuyorum:

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Çocuk Hakları Alt Komisyonu Başkanlığına

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun 3/7/2019 tarihli ve 27’nci Dönem İkinci Yasama Yılında gerçekleşen dördüncü toplantısında kurulan Çocuk Hakları Alt Komisyonunun Başkanlığına Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu’nu aday gösteriyoruz.

İbrahim Yurdunuseven
Afyonkarahisar

Meliha Akyol
Yalova

Pakize Mutlu Aydemir
Balıkesir

Erol Kavuncu
Çorum

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli üyelerimiz, böylece Kocaeli Milletvekilimiz Radiye Sezer Katırcıoğlu Komisyon Başkanlığına seçilmiştir.

Komisyon üyeleri, Alt Komisyon Başkanımızı kutluyor, bu görevinde başarılar diliyorum.

Şimdi teşekkür konuşmalarını yapmak üzere sözü Komisyon Başkanımız seçilen Radiye Katırcıoğlu’na veriyorum.

Buyurun.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, gerçekten bugün çok heyecanlıyız hepimiz. Uzun zamandır hepimizin düşündüğü, olmasını istediğimiz, bizi heyecanlandıran bir alt komisyon İnsan Hakları Komisyonu altında kuruldu. Başkanlığa önerdiğiniz için, desteklediğiniz için teşekkür ediyorum.

Malum, çocuklar hepimizin göz bebeği, onlar bizim geleceğimiz, umut kaynağımız; onlarla ilgili yaşanan her türlü olumsuzluk bizi derinden üzüyor. Hiç ayırım yapmadan, kimin çocuğu, hangi ırktan, hangi dinden, neye mensup olursa olsun, rengi ne olursa olsun her çocuk bizim için kıymetli. Onların uğradığı her türlü mağduriyet, haksızlık, şiddet vesaire, kimden ve nasıl gelirse gelsin, hiç ayırım yapılmadan, hepimizin vicdanını kanatıyor. Hak ve hukuk yollarında da en sonuna kadar takibinin yapılarak gereğinin yapılmasını sağlıyoruz. Bu konuda da bu Komisyonun gereğini yerine getireceğine inanıyorum.

Mevzuatta, kanuni düzenlemelerde oldukça iyiyiz, hatta birçok dünya ülkesinden de ilerideyiz ama hâlâ yaşadığımız bazı sıkıntılar var, çocuklarımızla ilgili gündemde olan şeyler var. Burada demek ki birkaç noktayı da daha tamamlamamız gerekiyor. Komisyonumuzun da bu anlamda bu eksiklikleri tamamlayacağına inanıyorum.

Komisyonumuz bu anlamda çok önemli ama başka bir özelliği var ki tüm siyasi partilerin destek verdiği bir alt komisyon. Yani bu Komisyonun kurulması noktasında ana muhalefet partisinin önergesiyle birlikte AK PARTİ'nin yani bizim partimizin önergesi birleşti ve diğer siyasi parti gruplarının da kendilerinin zaman zaman bu konuda önerge verdiğini biliyoruz ve desteklediklerini de sözle ifade ettiler. Bu çok önemli. Bu, bizi umutlandırıyor. Çocuklarımızın, kadınlarımızın, yaşlılarımızın, engellilerimizin siyasetüstü, ideolojüstü bir konu olduğuna hepimiz inanıyoruz.

Ben bu Komisyonunda çocuklarımıza ait sorunları uyum içinde, çözüm odaklı, en kısa zamanda çözümleneceğimize inanıyorum. Bu, bence Türkiye'ye örnek olacak bir alt komisyon olacak, bunun işaretlerini alıyorum, bu enerjiyi alıyorum. Hızlıca çalışarak, çocuklarımızla ilgili konuları belirleyerek hızla beraber ilerleyeceğiz. Beraber olursak hedeflere çok daha hızlı ulaşacağız, çok daha hızlı sonuçlar alacağız. Bu enerjiyi de bu isteği de tüm arkadaşlarımda görüyorum.

Çocuklarımızla ilgili neler yapabiliriz? Belki bugün bir gündem belirleyebiliriz, bir yol haritası belirleyebiliriz, ne yapalım? Önümüzdeki dönemde Meclisimiz herhâlde kapanacak, çalışmalarına ara verecek yaz tatili dolayısıyla ama bir planlama yaparsak Meclis tekrar açıldığında hızlıca harekete geçeriz ve iyi bir planlamayla, zaman yönetimiyle de hızla istediğimiz noktalara, hedeflere ulaşırız diye düşünüyorum.

Nereden başlayalım, hangi konuları ele alalım; onları bence bugün burada biraz konuşabiliriz, söz almak isteyen arkadaşlarımız varsa söz alsınlar, çok iyi olur. Bu anlamda da belirlenmiş de olur ve böylelikle de ilk toplantımızı da gerçekleştirmiş oluruz diye düşünüyorum.

Malum, çocukla ilgili konular, yaşanan sorunlar ortada. Çocuğun uğradığı şiddet, istismar, cezaevindeki çocuklar, çocuk işçiliği, mülteci çocuklar, çocuğun eğitime ulaşamamasıyla ilgili birçok konular gündemde. Bunlar sırasıyla bu Komisyonunda ele alınacaktır. Şimdi bunun yol haritasını bence biraz konuşalım diyorum.

Tekrar teşekkür ederim desteklediğiniz için. Şimdiden hayırlı uğurlu olsun. Tüm ailelerimize, tüm çocuklarımıza buradan da bu müjdeyi vermiş olalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şu mektubu herhâlde görmediniz, hızlı bir şekilde de bunu göndermişler.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Evet, benim önüme geldi aslında.

BAŞKAN – Bunu isterseniz okuyalım.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Okuyalım mı? Tamam, peki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Okuduk onu, hepimiz okuduk.

BAŞKAN – Tamam o zaman.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Ama yine söyleyelim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Çocuk Hakları Alt Komisyonu Başkanlığına, Ankara Büyükşehir Belediyesi Çocuk Meclisinden bir teşekkür notu geldi, mektubu geldi. Teşekkür ediyoruz.

Bizlerin çocuklarımızın sesi olma, kendilerinin yaptığı bu çalışmalarda o sesin daha gür çıkması noktasında çalışmalarımızı tamamlayacağımızı, devam edeceğimizi buradan ifade etmek istiyorum. Çocuklarımız en önemli cevherimiz.

Teşekkür ederiz.

Evet, söz almak isteyen?

Meral Hanım, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de yeni görevinizde başarılar diliyorum, hayırlı olsun. Bir kadının Başkan seçilmesinden ayrıca mutluluk duyduğumu ifade etmek istiyorum. Erkek arkadaşlar, erkek vekiller alınmasınlar ama biz kadınlar çoğunlukta olmalıyız her yerde, en az eşit olmalıyız. Bu eşitliği umarım burada sağlayacağız, henüz sağlayamadık.

Evet, Sayın Başkan, sizin de ifade ettiğiniz gibi, gerçekten çok değerli bir çalışma olması gerektiğine inanıyorum. Toplantıda da ifade etmiştim, bizim Halkların Demokratik Partisi olarak tam desteğimiz söz konusudur. Benim şahsen de çalışma alanlarımdan biri kadın ve çocuk hakları alanı. Bu yönüyle çok önemli bir alan, çok eksikliklerin olduğu, müdahalelerin gerektiği bir alan. Bu konuda umarım hep birlikte, uyum içinde, gerçekten siyaset dışı ve üstü -tekrar etmek istiyorum- çocuk yararına, çocuğun üstün yararına... Birleşmiş Milletlerde tespit edildiği üzere, her şeyden önce çocuğun üstün yararını esas almamız lazım. Çocuğun üstün yararı her türlü siyasetin, ideolojin ve farklılıkların üstünde olmalı. Bu evrensel ilkeyi bizim Komisyonumuzda yaşama geçirmek için hepimiz çaba içinde olmalıyız.

Yani maalesef, tatile gireceğiz, öyle görünüyor yani bir hafta sonra. Keşke daha erken kurabilseydik. Tatilde bir şey yapabilir miyiz bilmiyorum ama gönül ister ki o dönemde de bir iki etkinliğimiz olsun, bizler de çaba gösterelim. Sonuçta üç ay tatil yapmayacağız yani bizler alanlarımızda olacağız, yerelde olacağız, farklı çalışmalar yapacağız ama iletişim ve uyum içinde, özellikle iletişim hâlinde olmamızı, akut vakalara, yeni vakalara müdahale için özellikle Başkan olarak sizin inisiyatif almanızı önemli buluyorum. Hani, bizi toplantıya çağırarak dâhil ya da bir yere gitmek, ziyaret etmek, orada ilgilenmek dâhil; bunların önemli olacağına şahsen inanıyorum.

Yani bu konuda çokça çocuk sorunu var, siz de belli başlı bazılarını söylediniz. Birincisi, çocuk istismarı tabii ki. Çocuklara yönelik istismar çok yaygın gerek aile içi gerek aile dışında. Bunlar kamusal alana çok yansımaya da hastanelerde ve adliyelerde maalesef herkesin temas edebildiği, zaman zaman gizli kalan, zaman zaman görünür olan meseleler. Geçmiş dönemde mesela çok sayıda gebe çocuğun varlığı, biliyorsunuz, hastanelerde... Ayrıntılara girmeyeceğim, elimde döküm var ama hani, mesela bu çok önemli bir vakıya, çocukların istismarını da içeriyor. Bu gebeliğin kaynağını da araştırmak gerekiyor.

Diğeri, tabii ki çocuk işçiler. Yani bu konuda 2 milyon civarında bir rakam dolanıyor. Resmî istatistikler de var, rakamlar çok vahim düzeyde çocuk işçiliğinde. Buna ilişkin de özellikle eğitim sistemiyle bağlantılı ele almamız gerektiğini düşünüyorum. Çocuk işçilerle bizler de alandayken milletvekili olarak sıklıkla temas ediyoruz. Ben kendi adıma, bir atölyeyi ziyaret ettiğimde ya da bir fabrikayı, çok gördüm yani 15 yaşında, 10 yaşında, 9 yaşında çocukların çalıştığını görüyoruz. Biz de görüyoruz yani bırakın resmî istatistikleri. Bu da alanlarımızdan biri olabilir.

Yine, cezaevlerinde bulunan çocuk sayısı ve çocukların koşulları çok önemli bir mesele. Hani, yetişkinler olarak hapishanelerle başa çıkmak belki daha mümkün ama bebekler ve çocukların bu konudaki şartlarını Komisyonumuz dikkate almalı. Adalet Bakanlığının resmî verilerine göre 3.013 çocuk şu anda hapishanelerde, 0-6 yaş aralığında 743 çocuk. Yani ben resmî veri olarak bunları bulabildim. Tabii, buna ek olarak anneleriyle beraber kalanlar da var, kendileri hakkında bir yasal yaptırım yok ama anneleri hapiste olduğu için onlar da cezaevinde. Buna da bir dikkat çekmemiz gerekiyor.

Bununla birlikte, Millî Eğitim Bakanlığının geçen yılki resmî verilerine bir göz attım; 935.832'si kız çocuğu, 1 milyon 38 bin 42'si ise erkeklerden oluşmak üzere 1 milyon 973 bin küsur çocuk eğitim dışında ve eğitimden yararlanamıyor. Şüphesiz, bunun muhtelif sebepleri var ama tablonun vahim olduğunu kabul etmemiz lazım.

Bir başka veri: TÜİK'in verilerine göre resmî olarak kayıp müracaatı yapılan çocuk sayısı 104.531. Yani bir de kayıp çocuk meselesi çok önemli bir konu olarak duruyor. Hatta bunun en fazlası TÜİK'e göre Antep'te. Ayrıntıları zaten hepimiz okuyacağız.

Yani demem o ki bu başlıklar ve daha çoğaltabileceğimiz başlıklarda bir yol haritasına ihtiyacımız var. Belki hepimiz, kendimiz de özgün olarak çalışmalıyız “Neler yapabiliriz?” diye. Hepimiz çocuk hakları alanında uzman olmayabiliriz, değil ama sonuçta halkın iradesi olarak bu konuda bir uzmanlaşmaya da ihtiyacımız var çocuğa yaklaşımda, bu sorunları çözmede. Çünkü milletvekili olmak her konunun uzmanı olmayı gerektirmiyor. Belki bunu da önümüze koymalıyız.

Yani bizler Türkiye'deki çocuk haklarıyla ilgilenen kurumlarla ortak bir toplantı yapabiliriz ki ben bunu öneriyorum. Yani ilk elden bizim Komisyonumuz onları dinlemeli. Çok güzel bir şey, ilk şey geldi mesela Ankara'dan. Bunu duyurmalıyız yöntem olarak ve yaz da olabilir, eylül de olabilir, bilemiyorum, hepimizin ortaklaşacağı bir takvimde bir kere ilk elden onlarla bir şey; hani, Meclis böyle bir inisiyatif aldı çocuk haklarına ilişkin, onların da önerilerini alarak belki daha rahat biz de onlarla temas ederek yürütebiliriz.

Diğer meselelerde de -Mecliste böyle bir yöntemimiz yok maalesef, diğer komisyonlarda da yok, ben Anayasa Komisyonundayım aynı zamanda diğerlerinde- belki komisyon üyelerinin kendi aralarında iletişimini sağlayacak bir mekanizma örebiliriz, çok acil şeyler için ama. Hani, böyle, her zaman değil de ne bileyim, bir istismar olur, anında müdahale edebileceğimiz, böyle...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Komisyon üyeleri arasında mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, evet, Komisyon üyeleri...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – WhatsApp grubu...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Mesela ben öneriyorum hani bir iletişim grubu birbirimize ulaşmamızı da rahatlatır. Mesela KEİPA'dayım, o iyi oluyor. Hani bir yere gittiğimizde resmî heyet olarak anında hani “Ne yapalım, ne edelim? Neredeyiz?” gibi bir iletişimimiz olabilir.

Ve şey de doğru yani yasal açıdan, mevzuat ve anayasal açıdan şüphesiz yapabileceğimiz değişiklikler var, özellikle BM'nin Çocuk Hakları Sözleşmesine uyum konusunda. Onu özgün çalışmalıyız ama genel olarak aslında standart çok da düşük değil, hani iyi bir yerde ama her meselede olduğu gibi, özellikle kadın hakları alanında da çok can yakıcı bir şekilde ortada durduğu gibi, mevzuatın uygulanma şekli ve yaklaşım, zihniyet dönüşümüne gerçekten bir ihtiyaç var. Özellikle yargı erkinin ve idari mekanizmaların bu konudaki yaklaşımını da ayrıca tartışalım diyorum.

Tekrar hayırlı olsun.

Teşekkür ediyorum.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Biz teşekkür ederiz.

Buyurun Başkanım.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Başarılar diliyorum.

Ayrıca, böyle bir komisyonun kurulmasından dolayı da tebrik ve teşekkür ediyorum.

En değerli varlığımız, belki en büyük servetimiz, hepimiz için özelde de aile olarak en değerli varlıklarımız çocuklarımız, yavrularımız. Dünyadaki insan eşrefi mahlukat olarak tanımlanır yani yaratılmışların en şerefli, en üstünü ve bu en üstünün içerisinde de en masum olanları çocuklardır. Çocuklar gerçekten büyüklerin sorumluluğunda, büyüklerin himayesinde.

Evet, geçenlerde bir dergide okumuştum, maalesef, geldiğimiz nokta itibarıyla dünyadaki o acımasız savaşlardan dolayı milyonlarca, yüz milyonlara varan yetim çocuk var dünyada, özellikle de bizim coğrafyamızda. Bu da ayrı bir sıkıntı. Az önce Başkanımızın da ifade ettiği araştırma konusu yapabileceğimiz konu başlıklarını zaman içerisinde irdedeceğiz, inceleyeceğiz. Bendeniz...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Yetim çocukları da alabiliriz yani koruyucu aile uygulamaları vesaire var, onları da şey yapabiliriz.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Gene, bu Komisyonumuz gerçekten çok önemli, asil bir komisyon, tırnak içinde. Ona benzer bir komisyon da geçtiğimiz aylarda, biliyorsunuz, bütün siyasi partilerimizin ortak teklifiyle oluşturulmuş bilişim teknolojilerinin olası zararları ve önlenmesiyle ilgili... 8'inci toplantımızı yaptık arkadaşlar. Nabi Avcı Başkanlığında -çok verimli, uyumlu bir komisyon- 8'inci komisyon toplantımızı yaptık. Onlarca akademisyen, Sağlık Bakanlığından Millî Eğitim Bakanlığına, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından Bilgi Teknolojileri Kurumuna kadar... Bir yere bağlayacağım bunu. Şu anda aslında herkes bir şeyler yapıyor -özellikle çocuklarımıza yönelik yani bağımlılık anlamında- fakat herkes birbirinden habersiz yapıyor. Bu Komisyon çok ciddi anlamda bir koordinasyon görevi görecek.

Şimdi, orada da çocuklarla ilgili, özellikle belli bir yaşın altındaki çocuklarla ilgili, bilişim teknolojileri yani internet bağımlılığı veya o zararlı içeriklerle ilgili ciddi çalışmalar var. Dolayısıyla komisyonlar, bu Komisyonumuz, o Komisyonumuz birlikte hareket edebilir, ortak hareket edebilirler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bazı konularda...

EROL KAVUNCU (Çorum) – Tabii, tabii, bazı konularda birlikte hareket edebilirler. Çok güzel sonuçların ortaya çıkacağını -az önce ifade ettiğim gibi- en değerli varlıklarımız çocuklarımız için güzel çalışmalar yapabileceğimizi düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Biz de teşekkür ederiz.

Ben notumu aldım. Çocuklardaki internet, sanal âlemdeki bağımlılıkla ilgili, onu da çalışmamız lazım. Yetim çocuklar yani koruyucu ailedeki, işte, evlat edinmeyle ilgili o kurumları da o sistemleri de belki incelememiz gerekir.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Başkanım, bir de...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Buyurun, söz alın.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Başkanım, hayırlı olsun.

Ben çok güzel çalışmalar yapacağımıza inanıyorum, bugünkü heyecandan ve konuşmalardan anlaşılan da o. Gerçekten kutsal da bir Komisyon bence. Keşke bir alt komisyon olarak değil de daha geniş kapsamlı olabilseydi. Fakat ben iyi şeyler yapacağımıza inanıyorum.

Ben de yıllarca çocuk ve kadın hakları üzerine çalıştım. Avukatım, meslek yıllarımda -yirmi sekiz, yirmi dokuz senelik mesleğim var- CMK dolayısıyla mahkûm çocuklarla ve şüpheli çocuklarla çok konuşma imkânım oldu. Bu noktada da bence çocukların rehabilitesi ve topluma kazandırılması... Çünkü bir çocuk tekrar sürece dönmekte çok zorlanıyor, yaşama dönmekte çok zorlanıyor. Küçük bir olaya karışıyor, mesela bir gofret alıyor ve sonra, yargılandıktan sonra tekrar dönmesi çok zor oluyor, çocuk hırsız olarak yetişiyor, hatta bu şekilde yaftalanıyor. Ben bu noktada da yani bu çocukların rehabilitesi, topluma kazandırılması... Cezaevlerinde olsun, ıslahevlerinde olsun çok güzel çalışmalarımız var, sevgievleri çok güzel çalışıyor. Bu noktada bunları kayda geçmek lazım. Toplumda bu çocuklarla ilgilenmek şart. Çünkü suçun kaynağı burada, buradan kaynaklanıyor yani bir çocuk orada başladığı zaman tekrar hayata dönmekte zorlanıyor ve işini bu yönde belirliyor, bunu kendine bir iş gibi görüyor. Ben bu noktaya da dikkat çekmek istedim.

Teşekkür ederim.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Ben de teşekkür ederim.

Mahkûm çocukları “cezaevindeki çocuklar” başlığı altına belki de şey yapabiliriz, içinde alabiliriz.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir)– Şüpheliler de şüpheli çocuklar da var yani soruşturması, yargılaması devam eden aşamadaki çocuklarla da ilgilenebiliriz. Biraz geniş kapsamlı oluyor da...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Suça karışmış çocuklar...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Suça sürüklenen çocuklar da olabilir.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Buyurun.

MELİHA AKYOL (Yalova) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; daha bu Komisyonun ismini duyup buraya gelirken bile, ismiyle bile böyle bir mutlu olup sanki güzel vakit geçirme yeri gibi algılayarak geldim. Siyasetin bu yoğunluğunda hem bu Komisyonumuzda çalışacağız hem de “çocuk” isminin -turnak içindeki- o rahatlığı ve pozitifliği bize çok iyi gelecek. Çok mutluyum burada yer almaktan.

Benim değineceğim konu şu: Hem bir babaanne hem de anne olarak yani ikinci nesli gözlemliyorum ve içindeyim de. Tabii, on sekiz yıldır da aktif siyasetin içinde, mutfağındayım. Biz, tabii ki arzu ediyoruz, işte eğitimin artması, çalışan annelerin çoğalması, maddi refah seviyesinin yükselmesi. Ama benim kendi zaviyemden gözlemlediğim kadarıyla, özellikle son on-on beş yıldır, anneler en az 1 üniversite mezunu, 2 üniversite mezunu, yüksek lisanslı, sürekli yurt dışına bir kere aileyle gidiyor. Ama çocukların ruh dünyaları bizim yetiştiğimiz zaman gibi değil yani çok iyi kolejlere gidiyorlar, en iyi servisler kapıdan alıp getiriyor, iyi okullara gidiyorlar, hafta sonları etkinlik yerleri var, çok pahalı yerlere gidiyorlar ama evde okuma yazması olan, en fazla ilkokul mezunu bir bakıcının elinde. Bana göre, biz mademki dünyada uluslararası çocuk bayramı olan tek ülkeyiz... Bir de sadece benim bildiğim kadarıyla, İslamiyet inancımızda var, çocukların anne, baba üzerinde hakları var. Hani biz ne biliriz genelde? Genel kabul -işte “anne, baba hakkı” diye hep olmuştur ama- çocukların anne, baba üzerinde hakkı var ve bunun da başlıkları var. Ama uygulamada bu zamanki çocukları ben biraz şanssız görüyorum. Bizim çalışmalarımızla beraber, işte mutlu anne-mutlu çocuk veya dedelerle bir gün etkinlik, işte babaannelerle bir gün, anneannelerle bir gün... Ben hatırlıyorum -siz de bunu hayatınızda görmüşsünüzdür- anneanneyle, babaanneyle, dedeyle geçirilen vaktin ve ömrün insanın ruh inşasında çok güzel etkileri var. Belki bu farkındalığım biraz daha altını çizerek böyle günler yapabiliriz diye... Dedğim gibi, çok iyi giyiniyorlar, çok iyi kolejlere gidiyorlar, her zaman bir etkinlik ama farkındaysanız, mutsuz çocuklar çok var, çok mutsuz çocuklar, yüzde 70 gibi mutsuzlar. Az önce avukat arkadaşlarımızın, hukukçularımızın dediği suç boyutu başka bir şey, o alanda biraz daha farkındalık kazanmamız ve bizim eski aile dinamiklerimize geri dönmemiz, zaman zaman etkinlik... Mesela, ben Yiğit ve Efe’yle, torunlarımla bir program yapabilirim size örnek. Başlayabiliriz.

Çok teşekkür ediyorum .

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Biz de teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Vekilim.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Başkanım, öncelikle tebrik ediyorum. Komisyonumuzun hayırlı olmasını diliyorum.

Çok konu var. Ben şuna dikkat çekmek istiyorum: Çocuklarda yaptığımız araştırmalarda sigara kullanımı yüzde 16, alkol kullanımı yüzde 40, esrar kullanımı yüzde 4, ecstasy yüzde 4, madde bağımlılığı 12 ila 14 yaş aralığına kadar düşmüş durumda. Ben buna dikkat çekmek istedim.

Hepimiz için hayırlı olsun diyorum. Elimizden ne geliyorsa yapmak isterim. AMATEM’in raporudur bu.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – “Bağımlılık” başlığı altında madde bağımlılığı da...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu da çok ciddi bir problem.

MELİHA AKYOL (Yalova) – Boşluk var, ruhlarında bir boşluk var.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Herkes sözünü aldı.

Ben teşekkür ederim önerileriniz için. Tabii, başlıklarımız belli. Genelde yol haritasına komisyonlarda kurumları dinleyerek başlanıyor ama başlıkları belirlememiz gerekiyor, bu başlıklar bizim önceliklerimiz olacak. Bir tanesinden başlayarak...

Alt komisyonun süresi dönem boyunca, o zaman bir dört senemiz var. O zaman, dört sene bu başlıkları incelemek...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Arada seçim olmazsa...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Olmayacak tabii ki.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – İki yıl...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – İki dönem... Ama alt komisyonlar devam ediyor. Hani biz oluruz olmayız, alt komisyonlar devam eder ya da iki dönem var diyelim net görebileceğimiz, iki sene var, orada bu başlıkları dinleyebiliriz. Kurumlardan başlarız, ilgili şeyde kurumları dinleriz.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Uzman çağırıp örneğin, değil mi işte?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ortak toplantı mesela yapıp...

EROL KAVUNCU (Çorum) – Uzmanları çağırır, dinleriz, daha sonra... Yasal düzenleme teklifleri falan gelebilir mesela, onları...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Şimdi şöyle: Belirlediğimiz başlıklarla ilgili kurumları, bakanlıklardaki ilgili kurumları dinleriz. Üniversitelerdeki akademisyenleri dinleriz. Sivil toplum örgütlerini arada alırız, bununla ilgili çalışan sivil toplum örgütlerini bekletmeyiz. Arada, ilgili kurumlarda çalışan alandaki sivil toplum örgütlerini alırız, ilgili kurumlara ziyaretler yaparız. Sonrasında bununla ilgili aileler varsa, yaşanmış örnekler varsa onları buraya çağırırız ve başlığı bitirip, bir konuyla ilgili başlığı bitirip diğerine geçeriz. Ama hem internet hem sanal âlem hem de madde bağımlılığı mesela, bazıları iç içe girmiş; işte mahkûm çocuklar, cezaevindeki çocuklar suça itilmiş, sürüklenmiş vesaire. Onları da belki bir şey yapmamız lazım. Burada uzmanlarımız çalışırlar, bir sıralama yaparlar, alt başlıkları çalışırlar. İletişim hâlinde oluruz, onları herkes onayladığı zaman ilk planlamamız yaparız.

Yazın çalışmayla ilgili ne dersiniz bilmiyorum, ziyaretler noktasında nereden başlayacağız, hiçbir kurum dinlenmeden nasıl olur, çok kestiremiyorum yani...

BAŞKAN - Kurumlarla bir istişare yapıp...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Bir iki hafta daha olsaydı önümüzde, aslında yol haritamız belli olurdu, yazın da yapabileceğimiz birkaç şeyi belirlerdik. Ama yine var önümüzde bir hafta daha bu haftadan sonra, yine bir gelişme olursa sizlerle de irtibatı kurarak bir çalışma yapabiliriz.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Başkanım, bazı çocukların aileleri de ziyaret edilebilir Rabia Naz gibi.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Tabii, tabii... Aileleri buraya da davet edebiliriz, ziyaretler yapabiliriz, vaka ziyaretleri yapabiliriz. Tabii, bu da çok hassas bir konu; çocukların, özellikle ailelerin -istismarda, şiddette vesaire, işte mahkûm çocuklar- deşifre olmamaları noktasında çok hassas olmamız gerekiyor. Onların kişisel haklarına ve ruhsal travmaları tekrar yaşamamaları noktasında buradaki hassasiyetimizi de gözeterek bu temaslarımızda da bulunuruz inşallah.

Başta, ben, devlete ait, bakanlıklara ait kurumlarla başlayalım diyorum, arkasından akademisyenlerle devam edelim, sivil toplum örgütleriyle de arada görüşerek, vakaları da inceleyerek devam edelim diye öneriyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir şey önerebilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Uzman arkadaşlarımız bize bir data çıkarabilirse bu arada, edinebilirsek... Özellikle uluslararası alanda diğer parlamentoların mesela çocuk hakları konusundaki çalışmaları, hani mekanizmaları, nasıl bir yöntemle... Bu konuda ilk elden biz de bir okuma yapalım çünkü sonuçta yeni başlıyoruz, alanı biliyoruz ama biz nereden başlayacağız; böyle bir dosya... Hani diğer alanlarda da oluyor. 5 ülke olur, 10 ülke olur, önemli değil, hani biz seçebiliriz ülkeleri. Bir kıyas yapabilelim. Bizim mevzuatla, onların mevzuatıyla nasıl? Bizim mevzuat nerede duruyor? Uygulamadaki sıkıntılarımız neler? Onlar neler yaşamışlar? Hani bu...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Şimdi, konu çok geniş -Meral Hanım, sözünüzü kestim, kusura bakmayın ama- başlıklarımızı belirlersek o başlıklarla ilgili diğer parlamentolarda neler yapılmış, yasal düzenlemeler nasıl...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Affedersiniz Başkan... Şeyi kastetmedim, bütün konu başlıkları değil; çocuk haklarına dair parlamentoların komisyon şekillenmesi nasıl? Yoksa başlıklar çok geniş yani o başlıkları yapamayız. Belki bize bazı şeyler uygundur, alabiliriz o anlamda. Başlıkları kastetmedim yani çünkü başlıklar çok geniş.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Parlamentolardaki çalışma sistemleri...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Parlamentolardaki işleyiş...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Tamam.

PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Bütün kent konseylerinde çocuk meclisleri var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben, uluslararası bir mekanizma... Hani BM mekanizması var, Çocuk Hakları Sözleşmesi, ona ilişkin yol haritası... Biz, onu bir görelim, ona göre biz de... Mesela, kadın haklarında CEDAW var, işte komite var, başvuru mekanizmaları var. Burada biz neredeyiz? Sadece kurumsal bir şey...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Tamam, kurumsal olarak ama mevzuat olarak da hani belki ileride onları da yapabiliriz.

Tabii, burada, kent konseyleri, belediye meclislerindeki bu yapılar da bizim ziyaret etmemiz, onları dinlememiz gereken alanlar. Belki bölgesel farklılıkları da gözeterek bunları yapabiliriz. Güzel olur. Kurumları muhakkak ziyaret etmemiz gerekiyor. Vaka ziyaretleri, vakaları buraya çağırmak yani

deşifre olmayacak şekilde ama iyi örnekleri de beraberinde görebilmek. Tabii, TRT gibi bir kurumu hiç atlamamamız gerekiyor ya da “medya” diyelim, “TRT” demeyelim, medya. Medyanın bu anlamdaki bu hakları gözetme, koruma ya da daha iyi noktaya götürmede üstüne düşen görevler var. Aslında yapacağımız çok fazla şeyler var, çok geniş bir alan, çok geniş bir konu ve bir o kadar da hassas yani hepimizin sorumluluğu çok büyük. Burada uzlaşma, dayanışma içerisinde -Meral Hanım’ın dediği gibi- siyasetüstü, siyasi görüşlerimizi hiç içine sokmadan, siyasi kaygı yaşamadan bu işleri yürütürsek, toplantılarımıza devam edersek gerçekten çocuklarımız için, ailelerimiz için tarihî bir çalışma olur diye düşünüyorum. Bu da bizim, Parlamentonun sınavımız olur. Gerçekten milletimizin görmek istediği o dayanışmayı, o birlikteliği de göstermiş oluruz. Aynı Erol Bey’in söylediği gibi, otizmle ilgili araştırma komisyonunda ben de Başkan Vekiliyim. Maşallah, süphanallah diyorum ve korkuyorum nazar degecek diye, muhteşem... Her bir vekilimiz hiç siyasi bir kaygı içine girmeden, beklenti içine girmeden, tamamen üstün yarar dediğimiz noktada çalışmalarını yürütüyorlar, çok güzel sonuçlar alıyoruz. Hepimizin, ülkemizin, milletimizin ihtiyacı bu; üretmek ama beraber, her şeye rağmen, farklılıklara rağmen beraber, ortak noktalarımızda, değerlerimizde bir araya gelebilmek bizim için en önemli gelişme olacak diye düşünüyorum.

BAŞKAN - Mevsimlik çocuk işçileriyle ilgili de...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Tabii, tabii... O gün zaten sıralamıştık, önergemizin içinde vardı. Alt başlıklar olarak girer onlar yani alt başlıklar açılacak onlara. Uzmanlarımız onları çalışırlar, sizlerle de paylaşırsınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bize dosyaları gönderilir, hani biz onu ediniriz.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Çıktı olarak, mail ortamında da olur.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hem mail hem çıktı hem işte...

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Bir WhatsApp grubu oluşturalım Derya Hanım ve sonrasında önerileri oradan da yazarız beraber inşallah, bir yol haritası belirleriz.

Şimdiden hayırlı uğurlu olsun. Allah kolaylaştırsın, bereketlendirsın inşallah, dertlere şifa olsun çalışmamız.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 16.43

